

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 25Co/52/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2117222124
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Bundzelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:2117222124.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľubica Bundzelová a sudkýň: JUDr. Ľubica Spálová a Mgr. Lucia Mizerová, v právnej veci žalobkyne: Ing. H. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom T. XX, W., toho času X. č. d. XXX, zastúpená: JUDr. Viera Caková, advokátka so sídlom Rázusova 6, Trnava, proti žalovanému: MVDr. Z. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. XX, W., zastúpený: Mgr. Peter Kupka, advokát so sídlom Hlavná 23, Trnava, o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Trnava č. k. 40C/32/2017-194 zo dňa 17. januára 2020, takto

rozhodol:

Napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie sa r u š í a vec sa mu v r a c i a na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. zrušil podielové spoluvlastníctvo Ing. H. E., rod. U., nar. XX.XX.XXXX v podiele 1 vzhľadom k celku a MVDr. Z. E., rod. E., nar. XX.XX.XXXX v podiele 1 vzhľadom k celku k nehnuteľnostiam nachádzajúcim sa v katastrálnom území W., obec W., evidovanými Okresným úradom Trnava, katastrálny odbor, na liste vlastníctva č. XXXX ako:

- parcela reg. „C“ číslo 3821, o výmere 152 m², druh zastavené plochy a nádvoria,
- parcela reg. „C“ číslo 3822, o výmere 91 m², druh záhrady,
- rodinný dom súpisné číslo XXX, postavený na parcele reg. „C“ č. 3821

a tieto prikázal v celosti do výlučného vlastníctva žalovaného, výrokom II. žalovaného zviazal zaplatiť žalobkyni primeranú náhradu za jej spoluvlastnícky podiel v sume 57.500 Eur do 30 dní od právoplatnosti rozsudku, výrokom III. priznal žalobkyni nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v plnom rozsahu.

2. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie po citácii § 142 ods. 1, 2 a § 143 Občianskeho zákonníka vecne odôvodnil tým, že pri zrušení podielového spoluvlastníctva súdom ide o jeho zrušenie konštitutívnym rozhodnutím, pričom spoluvlastníka nemožno zásadne nútiť, aby proti svojej vôli zotrval v spoluvlastníckom vzťahu. Tento spôsob zrušenia spoluvlastníctva je praktický najmä vtedy, keď sa iné spôsoby jeho zrušenia, prevodom spoluvlastníckeho podielu (podľa § 140 Občianskeho zákonníka) alebo dohodou spoluvlastníkov (podľa § 141 Občianskeho zákonníka) nedajú zrealizovať preto, že nie je možné dosiahnuť súhlasné prejavy vôle. Spôsob zrušenia podielového spoluvlastníctva a vyporiadania spoluvlastníkov, ak medzi nimi nedošlo k dohode, upravuje § 142 Občianskeho zákonníka. Toto ustanovenie uvádza nielen jednotlivé možné spôsoby zrušenia a vyporiadania spoluvlastníctva, ale uvádza aj poradie, v ktorom ich súd môže použiť. Predovšetkým má súd rozdeliť vec medzi spoluvlastníkov podľa výšky podielov, a iba ak rozdelenie veci nie je dobre možné, môže súd prikázať vec za primeranú náhradu jednému alebo viacerým spoluvlastníkom. Tretí spôsob zrušenia a vyporiadania, nariadenie predaja s rozdelením výťažku podľa podielov, je až poslednou možnosťou, ku ktorej smie súd prikočiť iba v tom prípade, ak žiadny zo spoluvlastníkov vec nechce. Poradie a podmienky použitia jednotlivých spôsobov zrušenia a vyporiadania spoluvlastníctva sú pre súdy záväzné.

3. Z vykonaného dokazovania, zhodnotením skutkového stavu veci dospel súd k právnemu záveru, že sú splnené zákonné podmienky, aby podielové spoluvlastníctvo strán sporu k predmetným nehnuteľnostiam zrušil a následne vyporiadal. Žalovaný v rámci procesnej obrany tvrdil, že predmetné nehnuteľnosti sú v jeho výlučnom vlastníctve, nakoľko boli nadobudnuté výlučne z peňažných prostriedkov získaných žalovaným z dedičstva a z darovania od matky. Preto ako predbežnú otázku súd skúmal, či zápisy v katastri nehnuteľností o podielovom spoluvlastníctve strán sporu k predmetným nehnuteľnostiam zodpovedajú skutočnému právnemu stavu veci. Súd svojou rozhodovacou činnosťou pri určovaní rozsahu bezpodielového spoluvlastníctva ustálili, že vec, ktorá bola získaná za trvania bezpodielového spoluvlastníctva z prostriedkov patriacich výlučne jednému z manželov (napríklad z peňazí, ktoré mal už v dobe pred uzavretím manželstva alebo ktoré sám získal darovaním), sa nestáva predmetom bezpodielového spoluvlastníctva, ale je vo výlučnom vlastníctve toho, kto ju takto získal (napr. R 42/1972). Tak je tomu v bežných prípadoch kúpy veci jedným z manželov z jeho výlučných zdrojov, resp. prostriedkov, kedy ju od predávajúceho kupuje sám (svojim menom) pre seba a kedy sa druhý z manželov na takejto kúpe nijako nepodieľa. Odlišné dôsledky však nastávajú v prípade, kedy je sice kúpna cena úplne zaplatená z výlučných prostriedkov jedného z manželov, avšak kupujúcimi sú obidvaja manželia a obidvaja jasne prejavia vôľu nadobudnúť kúpenú vec do bezpodielového spoluvlastníctva (rozsudok Najvyššieho súdu ČR zo dňa 19. 4. 2000, sp. zn. 22 Cdo 1658/98). Súd mal z kúpnej zmluvy k predmetným nehnuteľnostiam uzavretej dňa 24.02.1994 za nesporné, že kupujúcimi boli obaja manželia, žalobkyňa a žalovaný, ktorí v článku III zmluvy zrozumiteľne a určito vyhlásili spolu s predávajúcim, že ich úmyslom je kúpa a predaj nehnuteľností do bezpodielového spoluvlastníctva kupujúcich, a znak slobodnej a vážnej vôle obaja kupujúci riadne zmluvu podpísali. Podporne z dohody uzavretej medzi dedičmi (zo dňa 18.11.1993) po zomrelom J. E. vyplýva, že dedičia uzatvárajú túto dohodu na vyriešenie bytovej situácie žalovaného, ktorý bol v tom čase ženatý, a ako vyplýva z neskoršieho rozsudku o rozvode manželstva a úprave práv a povinností na čas po rozvode manželstva, aj otcom vtedy maloletej Q., ktorí od uzavretia manželstva (22.09.1990) žili u rodičov žalovaného. Súd dospel k právnemu záveru, že kupujúci nadobudli predmetné nehnuteľnosti za trvania manželstva do bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Súd mal za nesporné, že po zániku manželstva strán sporu rozvodom právoplatne dňa 12.07.2004 začala bývalým manželom plynúť trojročná prekluzívna lehota na vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva dohodou alebo na podanie návrhu na vyporiadanie na súd. Po jej márnom uplynutí platí, že pokiaľ ide o hnutelné veci, sa manželia vyporiadali podľa stavu, v akom každý z nich veci z bezpodielového spoluvlastníctva výlučne ako vlastníci užívajú pre potrebu svoju, svojej rodiny a domácnosti a o ostatných hnutelných veciach a nehnuteľných veciach platí, že sú v podielovom spoluvlastníctve a že podiely oboch spoluvlastníkov sú rovnaké (§ 149 ods. 4 Občianskeho zákonníka). Strany sporu dohodu o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva neuzavreli, návrh na vyporiadanie na súd nepodali. Márnym uplynutím hmotnoprávnej lehoty nastúpila nevyvrátiteľná právna domnienka, že predmetné nehnuteľnosti sú v podielovom spoluvlastníctve bývalých manželov. Keďže nikoho nemožno nútiť, aby zotrval v podielovom spoluvlastníctve proti svojej vôli, súd zhodnotil žalobu žalobkyne o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva za dôvodne podanú. Návrh žalovaného na výsluch svedkov - sestier žalovaného - súd s poukazom na ustálenú rozhodovaciu prax súdov zamietol, keď ich výsluch by neprispel k náležitému objasneniu veci.

4. Najprirodzenejším spôsobom likvidácie spoluvlastníckych vzťahov je rozdelenie veci medzi spoluvlastníkov podľa výšky ich podielov, čo v tomto spore predstavovali podiely o veľkosti jednej polovice u oboch strán. Predpokladom použitia tohto spôsobu zrušenia spoluvlastníctva však je, že ide o deliteľnú vec a že jej rozdelenie je aj funkčne opodstatnené. V konaní bolo nesporné, že v danom prípade ide o podielové spoluvlastníctvo, ktorého predmetom sú nehnuteľnosti, druh pozemku záhrada a druh pozemku zastavané plochy a nádvoria ako aj stavba rodinný dom nachádzajúci sa na zastavenej ploche a nádvoriach. Súd, ktorý je povinný postupovať podľa zákonom ustanoveného poradia, dodržiujúc záväzné zákonné poradie a podmienky použitia jednotlivých spôsobov vyporiadania zrušeného spoluvlastníctva, skúmal, či je rodinný dom pri zohľadnení výmer pozemkov reálne deliteľný. Strany sporu zhodne tvrdili, že predmetné nehnuteľnosti nie sú reálne deliteľné. Predpokladom reálnej delby je, že ide o deliteľnú vec, a že jej rozdelenie je aj funkčne opodstatnené, t. j. vtedy, keď rozdelením veci vzniknú samostatné veci, ktoré ich vlastníkom môžu aj naďalej slúžiť spôsobom zodpovedajúcim ich povahe a spoločenskému poslaniu. Súd pritom musí dbať na to, aby rozdelením vznikli samostatné veci v právnom zmysle a aby rozdelenie bolo možné zapísať vkladom práva do katastra nehnuteľností. Neposudzuje sa iba deliteľnosť z hľadiska technických kritérií, ale i deliteľnosť z hľadiska účelnosti a využitia nehnuteľnosti bývalými podielovými spoluvlastníkmi. Po oboznámení

sa s prílohami znaleckého posudku najmä pôdorysným náčrtom rodinného domu, ktorý bol dodaný znalkyni ako podklad k spracovaniu posudku spolu s pôdorysným náčrtom rodinného domu zhotoveného znalkyňou po obhliadke zo dňa 21.06.2017 v súlade s aktuálnym skutkovým stavom nehnuteľnosti dospel súd k právnomu záveru, že predmetné nehnuteľnosti ako celok nie sú reálne deliteľné. V konaní bolo nesporným, že časť prízemí rodinného domu využíva žalovaný na výkon podnikateľskej činnosti - realizácii kompletnej veterinárnej starostlivosti so zameraním sa (pôvodne) aj na zubnú ambulanciu, cisárske rezy, čipovanie, laserovú terapiu, magnetoterapiu. V konaní bolo preukázané, že s využívaním časti rodinného domu na ošetrovňu, poradenskú činnosť a predaj krmiva a pomôcok pre chovateľov zvierat je späté posudzovanie zmeny funkčného využitia objektu dotknutými štátnymi orgánmi, ktoré udelili kladné stanoviská a posudky v prospech žalovaným vykonávanej podnikateľskej činnosti. Na podnikaní žalovaného sa žalobkyňa v čase rozhodovania súdu nepodieľala. V prípade reálneho rozdelenia nehnuteľnosti, ktoré sa s prihliadnutím na usporiadanie nejavilo ako technicky možné, súd vylúčil deliteľnosť veci práve s ohľadom na účelnosť del'by a s ohľadom na využívanie spoločnej nehnuteľnosti na výkon samostatnej zárobkovej činnosti výlučne žalovaným. Z uvedeného dôvodu mal tak súd za to, že nie je hospodárnym vykonať dokazovanie odborným posudzovaním technickej deliteľnosti rodinného domu, nakoľko reálna del'ba nehnuteľností je vylúčená z dôvodu zohľadnenia účelného využitia veci.

5. Keďže rozdelenie nebolo právne dobre možné, bolo povinnosťou súdu skúmať druhý možný spôsob vyporiadania podielového spoluvlastníctva k predmetným nehnuteľnostiam prikázaním do výlučného vlastníctva jednej zo strán sporu za primeranú náhradu. Žalobkyňa navrhla, aby súd v prípade, že má žalovaný záujem, prikázal predmetné nehnuteľnosti do výlučného vlastníctva žalovaného. Pre prípad, že by žalovaný nemal záujem o prikázanie nehnuteľností, navrhla ich prikázanie do jej vlastníctva. Zároveň súd preukázala potvrdeniami o výške zostatkov na účtoch vedených vo T., a. s., že ku dňu 08.11.2019 disponuje s čiastkou 50.270,16 Eur a je pripravená ich vyplatiť žalovanému ako primeranú náhradu. Na pojednávaní dňa 17.01.2020 žalovaný na otázku advokátky žalobkyne uviedol, že jeho predstava je taká, že nehnuteľnosti budú patriť jemu, on a jeho rodičia do toho všetko investovali. Z uvedeného dôvodu mal súd za to, že účelnému využitiu veci zodpovedá prikázanie nehnuteľností do výlučného vlastníctva žalovaného, ktorý je odkázaný na bývanie v týchto nehnuteľnostiach, nakoľko na rozdiel od žalobkyne, nevlastní inú nehnuteľnosť; nehnuteľnosti slúžia žalovanému na výkon jeho povolania a tým na zabezpečovanie jej existenčných potrieb. Žalovaný žije v nehnuteľnostiach takmer 26 rokov, zatiaľ čo žalobkyňa sa trvalo odsťahovala zo spoločnej domácnosti z týchto nehnuteľností za trvania manželstva v roku 2001, a preto prežila kratšiu časť svojho života v rodinnej dome so záhradou, v ktorej si žalovaný vybudoval napr. voliéru a záhradné jazierko (vyplýva z rozsudku Okresného súdu Trnava sp. zn. 12C/134/04 a zo znaleckého posudku Ing. Chrenkovej).

6. Sporným v konaní nakoniec nebola ani výška primeranej náhrady za spoluvlastnícky podiel žalobkyne. Súd vychádzal zo súkromného znaleckého posudku č. 29/2017 vypracovaného Ing. Martou Chrenkovou dňa 17.07.2017, predloženého žalobkyňou v konaní, ktorá na pojednávaní zotrvala na výške primeranej náhrady v sume 57.500,-Eur napriek tomu, že došlo, ako uviedol žalovaný, za posledné dva roky k nárastu trhových cien nehnuteľností, avšak vyššiu primeranú náhradu za spoluvlastnícky podiel od žalovaného nežiadala a považovala za v prospech žalovaného, pokiaľ sa bude vychádzať zo všeobecných hodnôt nehnuteľností stanovených znalkyňou v roku 2017 (115.000 Eur, z toho 1 predstavuje 57.500 Eur). Preto súd zrušil a vyporiadal podielové spoluvlastníctvo strán k predmetným nehnuteľnostiam tak ako je uvedené v enunciiate (I., II.). Žalovaný v konaní žiadal, aby výška primeranej náhrady bola ponížená o ním vynaložené náklady na údržbu a zveľadenie predmetných nehnuteľností, ktoré súdu bližšie nešpecifikoval, preto nebolo zrejmé, že má ísť o náklady vynaložené za trvania manželstva alebo po zániku manželstva, čo by viedlo súd k odlišnému vyhodnoteniu. Taktiež nebolo zrejmé, o aké náklady sa jedná pri údržbe a zveľadení akej časti domu, kedy boli vynaložené, či boli vykonané so súhlasom alebo bez súhlasu podielového spoluvlastníka - žalobkyne a pod. Pre absenciu skutkových tvrdení ako aj listín preukazujúcich akékoľvek vynaložené náklady, t. j. pre neunesenie povinnosti tvrdenia žalovaným sa súd touto časťou návrhu žalovaného na vyporiadanie podielového spoluvlastníctva v širšom rozsahu nezaoberal (a contrario § 150 ods. 1 CSP strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu), a preto ani nebolo pri koncentrácii konania potrebné vykonať dokazovanie ohľadne netvrdených skutočností.

7. Súd skúmal osobné, majetkové a zárobkové pomery žalovaného a dospel k záveru, aby povinnosť zaplataenia primeranej náhrady žalobkyne žalovaným uložil v lehote 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

Žalovaný uviedol, že toho času žije sám, partnerka mu zomrela pred viac ako 4-5timi rokmi. Napriek čiastočnému rozpredaju vybavenia veterinárnej ambulancie žalovaný podniká, vykonáva vakcinácie, jednoduché operácie ako vyberanie nádorov, prevez, prevádzkuje príručný sklad veterinárnych liekov. S ohľadom na potvrdenie o daňovom priznaní za rok 2017 s nulovým základom dane a vyjadrenie žalovaného na pojednávaní dňa 17.01.2020, že aj za predchádzajúce roky vykazuje z podnikania základ dane vo výške 0,-Eur, a nevie, aký dosahuje obrat z podnikania mesačne alebo ročne, nevie ustáliť, či ide o štvorciferné, päťciferné alebo šesťciferné číslo, súd vykonal lustráciu žalovaného v databáze Sociálnej poisťovne a zistil, že žalovaný je poberateľom invalidného dôchodku vo výške 355,20 Eur (na pojednávaní uvádzal 315 Eur). Zároveň súd vykonal lustráciu potenciálneho príjmu veterinárneho lekára bez zamestnancov, a zistil, že spoločnosť MDvet s. r. o., so sídlom na Lány 19, Žilina vykázala za rok 2018 obrat 76.120 Eur (F.). Z voľne dostupných informácií o výške plátov v jednotlivých profesiách mal súd preukázané, že 10 % respondentov pri pozícii veterinárny lekár uvádza hrubý mesačný plat vo výške 580,-Eur, a 90 % respondentov uvádza hrubý mesačný plat v sume 1.688 Eur; priemerný vek 24 rokov. Z uvedeného dôvodu mal súd za to, že je dôvodným predĺženie štandardnej parížnej lehoty z troch dní na 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

8. Žalovaný sa domáhal zamietnutia podanej žaloby z dôvodov hodných osobitného zreteľa, pre ktoré súd neprikáže vec do výlučného vlastníctva jedného zo spoluvlastníkov za primeranú náhradu s poukazom na vyšší vek, citové osobné väzby, nepriaznivý zdravotný stav, nepriaznivú sociálnu situáciu (uvedené v odseku 2 odôvodnenia), s ktorými sa súd nestotožnil. K zamietnutiu žaloby o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva z dôvodov hodných osobitného zreteľa môže dôjsť iba výnimočne, kedy vec nie je reálne deliteľná a ďalším dvom spôsobom zrušenia a vyporiadania bránia dôvody hodné osobitného zreteľa. Súd z výsledkov vykonaného dokazovania musí sám zhodnotiť ich existenciu a závažnosť, čo by mu umožnilo zamietnuť žalobu s dôsledkom zachovania podielového spoluvlastníctva. Ako uviedol v rozsudku Krajský súd v Nitre sp. zn. 7Co/352/2016 zo dňa 31.05.2017, existencia týchto dôvodov musí byť závažná a logicky musí ísť o skutočnosti takého významu a intenzity, že keby ich nebolo, súd by žalobe vyhovel. Dôvody hodné osobitného zreteľa musia teda spočívať v okolnostiach takej povahy, že pri nich záujem žalovaného ponechať spoluvlastnícky stav nezmenený, sa v porovnaní so záujmom žalobkyne zrušiť podielové spoluvlastníctvo, ukáže ako významnejší a prednejší. Žalobkyňa uviedla, že v konaní o zapltenie primeranej náhrady za užívanie spoločnej nehnuteľnosti žalovaným nad podiel vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 16C/26/2012 v spojení s odvolacím konaním na Krajskom súde v Trnave pod sp. zn. 23Co/223/2019 súd prvej inštancie zamietol žalobu o. i. aj z toho dôvodu, že podanou žalobou sa nerieši stav právnej neistoty strán, keď žalobkyňa nepodala žalobu o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, a preto žalobu ako šikanózný výkon práva zamietol. Taktiež z doložených lekárskeho správ mal súd preukázané, že tieto sú dominantne z rokov 2015, 2016, 2018. V nezrušenom a nevyporiadanom podielovom spoluvlastníctve v dôsledku nevyvrátenej právnej domnienky pritom strany sporu zotrývajú odo dňa nasledujúceho po uplynutí trojročnej hmotnoprávnej prekluzívnej lehoty, t. j. odo dňa 13.07.2007. Žalobkyňa pritom opustila spoločnú domácnosť trvale v roku 2000/2001, do spoločnej domácnosti sa nevrátila a svoj podiel na spoločných nehnuteľnostiach neužíva (napr. osobne, nájmom) a z ich spoluvlastníctva nemá žiaden prospech. Žalovaný tak nesporne užíva predmetné nehnuteľnosti od roku 2000, v podielovom spoluvlastníctve so žalobkyňou od 13.07.2007. Žalovaný nepoprel ani tvrdenie žalobkyne, že väčšinu zdravotných problémov mal už za trvania manželstva, pričom odporúčaniam lekárov neužívať alkohol a cigarety sa nepodrobil. Súd starostlivo prihliadol na všetko, čo vyšlo počas konania najavo, a dospel k záveru, že záujem žalobkyne na zrušení podielového spoluvlastníctva je dôvodný, záujem žalovaného na zachovaní nezmeneného spoluvlastníckeho stavu nedosahuje takú mieru a intenzitu, že by bol prednejším a viedol by súd k zamietnutiu žaloby z nejakých dôvodov hodných osobitného zreteľa.

9. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, a plne úspešnej žalobkyňi priznal nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

10. Proti tomuto rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie žalovaný z dôvodov uvedených v ustanovení § 365 ods. 1 písm. b), e), f) a h) Civilného sporového poriadku. Uviedol, že žaloba nebola dôvodná pre nasledovné:

11. Žalovaný nemá dostatočný príjem, či celkové dostatočné majetkové pomery, aby bol schopný vyplatiť žalobkyňi žiadaný vyrovnací (spoluvlastnícky) podiel vo výške 57.500,- Eur. Žalovaný nie je

dostatočne solventný na vyplatenie vyrovnacieho podielu a nepriaznivý zdravotný stav žalovaného mu neumožňuje získať v budúcnosti dostatok peňažných prostriedkov, aby taký vyrovnací podiel zaplatil. Žalovaný v písomnom podaní zo dňa 26.08.2019 jednoznačne poprel aj skutkové tvrdenie žalobcu, že sestry žalovaného môžu žalovanému finančne vypomôcť. Uvedené skutkové tvrdenie nie je pravdivé a dôkaz opaku zaťažoval žalobcu, ktorý dôkazné bremeno neunesol.

12. Žalobca celkovo neunesol dôkazné bremeno, ktorým by vyvrátil skutkové tvrdenie žalovaného o nemajetnosti žalovaného. Žalovaný dokonca nad rámec svoj nedostatočný príjem preukázal prostredníctvom potvrdenia o podaní daňového priznania so základom dane 0,- Eur (bod 12. odôvodnenia rozsudku). Podmienkou prikázania veci jednému alebo viacerým spoluvlastníkom je poskytnutie primeranej náhrady tým spoluvlastníkom, ktorí stratia svoj spoluvlastnícky podiel. Súdy pri úvahe o tom, ktorému z doterajších spoluvlastníkov má byť vec prikázaná, sa musia zaoberať aj posúdením solventnosti spoluvlastníka, ktorému má pripadnúť celá vec, tj. či takýto spoluvlastník disponuje finančnými prostriedkami na vyplatenie primeranej náhrady ostatným spoluvlastníkom. Z ustálenej judikatúry totiž vyplýva, že súd môže prikázať vec len tomu zo spoluvlastníkov, ktorý preukáže schopnosť zaplatiť primeranú náhradu. JUDr. Imrich Fekete, Vel'ký komentár k Občianskemu zákonníku.

13. V tomto ohľade poukazuje z hľadiska komparatívneho výkladu na judikatúru:

14. Ak zákon ustanovuje, že prikázanie veci jednému zo spoluvlastníkov je možné len za primeranú náhradu, potom to znamená, že súd môže prikázať vec len tomu spoluvlastníkovi, resp. spoluvlastníkom, ktorý preukáže schopnosť zaplatiť primeranú náhradu. Všetci spoluvlastníci navrhovali v danej veci zrušiť podielové spoluvlastníctvo k nehnuteľnostiam s tým, že sa rovnako všetci domáhali toho, aby im nehnuteľnosti boli prikázané (žalobcom do podielového spoluvlastníctva). Ak v prospech žalobcov svedčilo kritérium veľkosti spoluvlastníckych podielov, ktoré sa v ich prípade sčítajú a v prospech žalovanej kritérium účelného využitia veci, potom mohli byť nehnuteľnosti prikázané len tomu zo spoluvlastníkov, ktorý bol schopný zaplatiť primeranú náhradu. (NS ČR z 29.07.2003, sp. zn. 22Cdo/1346/20002)

15. Pod rozsah posúdenia primeranosti náhrady spadá aj hľadisko solventnosti toho spoluvlastníka, ktorému má spoločná vec pripadnúť (jeho schopnosť poskytnúť náhradu a včasnosť poskytnutia náhrady). Toto je dôležité z hľadiska, či spoločnú vec možno vôbec prikázať niektorému zo spoluvlastníkov a ktorému konkrétnemu spoluvlastníkovi má byť vec prikázaná. Pokiaľ hľadisko solventnosti nie je preukázané, môže postup podľa § 142 ods. 1 tretej vety OZ znamenať zásah do práva vlastníť majetok, pretože nie je garantované, že spoluvlastník bude zbavený svojho spoluvlastníckeho práva pri poskytnutí primeranej náhrady. (nález ÚS ČR z 02.02.2005, sp. zn. II. ÚS 494/2003)

16. Ústavný súd ČR v náleze 9.6.2005, sp. zn. II. ÚS 493/03 k otázke solventnosti spoluvlastníka, ktorému má byť spoločná vec prikázaná, uviedol „Ak záver všeobecných súdov o solventnosti žalobcu nemá oporu vo vykonaných dôkazoch, lebo z výsledkov vykonaného dokazovania nevyplýva podklad pre jednoznačný záver súdov o tom, že by bol žalobca schopný poskytnúť náhradu ostatným spoluvlastníkom pri prikázaní veci podľa § 142 ods. 1 OZ, výsledok konania pred všeobecnými súdmi nevyhovuje kritériám spravodlivého procesu, vyplývajúcimi z čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd. Toto ustanovenie obsahuje základné princípy spravodlivého procesu, ku ktorým patrí právo každého na to, aby nestranný a nezávislý súd pri nachádzaní práva dbal na stanovený, tj. zákonný postup. Ak všeobecné súdy urobili záver ohľadne skutočnosti rozhodujúcej pre výsledok svojho rozhodovania bez toho, aby bolo pre to možné nájsť oporu vo vykonanom dokazovaní, resp. ak súdy zhodnotili niektorý z dôkazov v rozpore so zásadou voľného hodnotenia dôkazov, nemožno sa domnievať, že prebehnutý proces vyhovuje zákonnému postupu súd v konaní.“

JUDr. Imrich Fekete, Vel'ký komentár k Občianskemu zákonníku

17. V súdnom konaní teda nebola žiadnym spôsobom preukázaná schopnosť žalovaného zaplatiť žalobcovi požadovanú primeranú náhradu za spoluvlastnícky podiel, čo sa prejavilo aj v odôvodnení rozsudku, v ktorom absentuje relevantná opora pre jeho výroky.

18. V danom prípade boli splnené dôvody hodné osobitného zreteľa na postup súdu podľa § 142 ods. 2 OZ na zamietnutie žaloby, a to:

- nepriaznivý zdravotný stav žalovaného, spočívajúci vo viacerých život ohrozujúcich diagnózach:

hraničná leukocytóza, artériová hypertenzia, diabetes melitus, hyperlipidémia endoflobalčia v pravej hemisfére. Po karotickej endartektómii, po opakovaných ischemických infarktoch v pravej mozgovej hemisfére, encefalomalácia,

- vyšší vek žalovaného,
- nepriaznivá sociálna situácia žalovaného,
- odkázanosť žalovaného na bývanie v Nehnuteľnostiach,
- odkázanosť žalovaného na užívanie Nehnuteľností (žalovaný má v Nehnuteľnostiach veterinárnu ošetrovňu za účelom výkonu svojho povolania na zabezpečenie existenčných potrieb),
- osobné väzby žalovaného na Nehnuteľnosti,
- žalovaný prežil v Nehnuteľnostiach podstatnú časť svojho života,
- žalovaný nemá prostriedky na zaplatenie vyrovnacieho podielu pre žalobcu,
- vynaložené prostriedky na údržbu a rekonštrukciu Nehnuteľností.

19. V tomto ohľade poukazuje na judikatúru:

20. Rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 4 Cdo 137/97 (R 100/1999 Zb. st.): Dôvodmi hodnými osobitného zreteľa, pre ktoré súd nezruší a nevyporiada podielové spoluvlastníctvo podľa § 142 ods. 2 Občianskeho zákonníka, sú okolnosti prevažne subjektívneho charakteru tak na strane žalovaného (najmä jeho zdravotný stav, vek a sociálna situácia, stav jeho odkázanosti na bývanie v spornej nehnuteľnosti, nedostatok možností uspokojiť bytové potreby inde, osobné väzby na nehnuteľnosť), ako aj na strane žalobcu (najmä ak mu ide len o vyriešenie užívacích vzťahov, pričom otázka zániku spoluvlastníctva nemá pre neho prioritu alebo že vec má v úmysle predať).

21. Za účelom preukázania vyššie uvedených dôvodov osobitného zreteľa navrhol žalovaný aj výsluch svedkov:

- výsluch svedka MVDr. J. E., W. X, XXX XX W. - J..
- výsluch svedka Ing. E. D., Q. F. XX, W.,

čo však bolo súdom zamietnuté, napriek tomu, že výsluch menovaných svedkov bol podstatný pre zistenie rozhodujúcich skutočností.

22. Súdom bolo tiež zistené cez lustráciu v databáze Sociálnej poisťovne poberanie invalidného dôchodku žalovaným (bod 13. odôvodnenia rozsudku). Žalovaný má za to, že už len jeho samotný závažne nepriaznivý zdravotný stav, by postačoval ako jediný dôvod hodný osobitného zreteľa. V priebehu súdneho konania nebolo zo strany žalobcu žiadnym spôsobom preukázané, že by žalovaný akýmkoľvek spôsobom bránil žalobcovi v užívaní Nehnuteľností.

23. Ako vyplýva z výsluchu žalobcu na súdnom pojednávaní dňa 17.01.2020, tak žalobca je vlastníkom rodinného domu v X. ako aj 2-izbového bytu v W.. Z výsluchu žalobcu tiež vyplýva, že uvedený 2-izbový byt prenajíma, má viacero zamestnaní, zo zamestnania má príjem 2.200.- eur v čistom. Medzi majetkovými pomermi žalobcu a žalovaného je teda zjavný nepomer v neprospech žalovaného.

24. Žalobca teda v porovnaní so žalovaným nevyhnutne nepotrebuje Nehnuteľnosti za účelom riešenia svojej bytovej ani finančnej potreby.

25. Vzhľadom na všetky uvedené dôvody hodné osobitného zreteľa, je teda významnejší a prednejší záujem žalovaného ponechať doterajší stav vo vzťahu k nehnuteľnostiam nezmenený v porovnaní so záujmom žalobcu.

26. Napriek vyššie uvedenému súd dospel k nepresvedčivému formalistickému záveru bez relevantnej opory vo vykonanom dokazovaní a bez dostatočného vysvetlenia úvahy, že „záujem žalobkyne na zrušení podielového spoluvlastníctva je dôvodný, záujem žalovaného na zachovaní nezmeneného spoluvlastníckeho stavu nedosahuje takú mieru a intenzitu, že by bol prednejším a viedol by súd k zamietnutiu žaloby z nejakých dôvodov hodných osobitného zreteľa.“

27. Vzhľadom na to, že súd nezohľadnil v prospech žalovaného body 1. a 2, je napadnuté rozhodnutie postihnuté vadou nesprávneho právneho posúdenia veci a zároveň bolo porušené aj právo žalovaného na spravodlivý súdny proces.

28. Súd prvého stupňa vychádzal v rozsudku z nesprávneho skutkového zistenia, keď nesprávne interpretoval odpoveď žalovaného na súdnom pojednávaní dňa 17.01.2020 (bod 21. odôvodnenia rozsudku) na otázku : „Akým spôsobom máte predstavu o vyporiadaní podielového spoluvlastníctva.“ Je nutné podotknúť, že táto otázka bola namietaná právnym zástupcom žalovaného, nakoľko žalovaný stále zastával v priebehu súdneho konania právny názor, že Nehnuteľnosti sú v jeho výlučnom vlastníctve ako argumentoval aj vo svojich písomných podaniach, a preto bola takáto otázka sugestívna, keď žalovaný nikdy podielové spoluvlastníctvo Nehnuteľností v konaní nepripustil. Pokiaľ žalovaný odpovedal na otázku podľa zápisnice v nasledovnom zmysle: „Že to bude patriť mne, ja som do toho všetko investoval a moji rodičia. Keby do toho investovala 1,00 Euro, som jej ochotný vrátiť 10,00 Eur.“ tak takáto odpoveď žalovaného bola v odôvodnení rozsudku vytrhnutá z kontextu. Odpoveď musí byť samozrejme vykladaná v kontexte celého uplatňovania procesnej obrany žalovaného, a to tak, že žalovaný mal na mysli svoje už aj v čase začatia súdneho konania ním tvrdené trvajúce výlučné vlastníctvo Nehnuteľností. Dokonca aj vzhľadom na bod 1, (neschopnosť žalovaného vyplatiť žalobcom žiadaný vyrovnací podiel vo výške 57.500,- eur), by ani hypotetická požiadavka nemajetného spoluvlastníka na prikázanie spoločnej veci (taká požiadavka však vzhľadom na uvedené ani nenastala) nemohla viesť z hľadiska účelu súdneho konania k prikázaniu v katastri nehnuteľností evidovaného spoluvlastníckeho podielu protistrany do vlastníctva žalovaného súdom, pretože neschopnosť zaplatiť primeranú náhradu by mohla viesť k ďalšiemu súdному procesne nehospodárnemu konaniu - exekučnému konaniu a zásahu do práva vlastníť majetok.

29. Rozsudok je formalistický a nepreskúmateľný pre nezrozumiteľnosť a nedostatok presvedčivých dôvodov, čo spôsobilo porušenie práva žalovaného na spravodlivý súdny proces.

30. Vzhľadom na vyššie uvedené je rozsudok aj vecne nesprávny. Na základe vyššie uvedeného právneho a skutkového stavu žalovaný žiada, aby Krajský súd v Trnave ako odvolací súd zrušil rozsudok Okresného súdu Trnava č. k. 40C/32/2017-194 zo dňa 17.01.2020 a vec vrátil Okresnému súdu Trnava späť na ďalšie konanie.

31. Žalovaný doplnil svoje odvolanie k dôvodom hodných osobitného zreteľa na postup súdu podľa § 142 ods. 2 Občianskeho zákonníka na zamietnutie žaloby, a to k nepriaznivému zdravotnému stavu žalovaného, keď žalovaný nemôže vykonávať zárobkovú činnosť pre svoj nepriaznivý zdravotný stav a príjem žalovaného vo forme invalidného dôchodku mu umožňuje pokrývať ten základné životné potreby, žalovaný navrhuje za účelom preukázania uvedeného nepriaznivého zdravotného stavu vykonať aj ďalší nasledovný dôkaz (§ 366 CSP - novoty v odvolacom konaní): - lekárska správa žalovaného od MUDr. E. X. zo dňa 08.06.2020.

32. K odvolaniu žalovaného sa vyjadriala žalobkyňa. Uviedla, že považuje rozsudok súdu prvej inštancie za vecne správny a vydaný na základe dostatočne vykonaného dokazovania - v súlade so žalobou a aj vyjadreniami žalovaného. Žalobkyňa považuje za správne záverečné zhrnutie a vyhodnotenie vykonaných dôkazov počas konania v bodoch 18. až 25. rozsudku, na základe ktorých súd dospel k záveru, že záujem žalobkyne na zrušení podielového spoluvlastníctva je dôvodný, záujem žalovaného na zachovaní nezmeneného spoluvlastníckeho stavu nedosahuje takú mieru a intenzitu, že by bol prednejším a viedol by súd k zamietnutiu žaloby z nejakých dôvodov hodných osobitného zreteľa. Žalobkyňa pokladá za správne, že súd pri rozhodovaní vo veci starostlivo prihliadol na všetko čo vyšlo počas konania najavo a správne pri úvahe, komu zo spoluvlastníkov prikáže vec za primeranú náhradu alebo či vôbec zruší podielové spoluvlastníctvo, správne nebral na zreteľ samostatne iba niektoré z hľadísk výslovne uvedených v § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ale komplexne celý široký súbor relevantných skutočností, ktorý nie je vyčerpaný iba hľadiskami priamo vymenovanými v tomto ustanovení zákona.

33. Odvolanie žalovaného je takmer totožné s jeho vyjadreniami počas konania. Žalovaný mieni zdravotný stav, vyšší vek, citovú väzbu, nedostatok finančných prostriedkov a odkázanosť na nehnuteľnosť aj z dôvodu veterinárnej ambulancie využiť ako dôvody hodné osobitného zreteľa. Tieto uvádzané dôvody sa dajú vyhodnotiť z iného pohľadu a to ako pohodlnosť žalovaného, vyčkávací taktika, špekulácia, vypočítavosť, nenávisť voči žalobkyňi a žalobkyňa ich označuje ako zneužívanie práva. Najneskôr od 12.07.2004 (právoplatnosť rozvodu manželstva) mal žalovaný vedomosť, že strany konania počas manželstva vytvorili masu BSM a že mohol využiť právo na vysporiadanie bezpodielového

spoluvlastníctva manželov. Žalovaný svoje právo nevyužil. Nevyužil ako prvý ani právo na zrušenie a vysporiadanie podielového spoluvlastníctva a ani na určenie vlastníctva k nehnuteľnosti.

34. Listiny predložené žalovaným ohľadne dedičstva po otcovi a jeho dohody so sestrami a výsluch sestier sú v tejto veci nadbytočnými dôkazmi. Namietat' v tomto konaní vlastníctvo nehnuteľnosti je neskoro. Ak vložil žalovaný vlastné finančné prostriedky do spoločného majetku počas manželstva so žalobkyňou, lehota na ich uplatnenie mu pominula 12.7.2007. Žalovaný predložil listy vlastníctva nehnuteľností vo vlastníctve žalobkyne - LV č. XXXX pre kat. územie W. a LV Č. XXXX. Opomenul však uviesť, že v časti C: Ďarchy je uvedený: Záložné právo v prospech: T. C. U., a.s., J. Q. X, XXX XX U., IČO: 31 320155. Záložné právo je zriadené na zabezpečenie úverov, ktoré musia byť mesačne hradené. Na druhej strane vlastní žalobkyňa spoluvlastnícky podiel, ktorý by jej mohol vyriešiť záväzok voči banke poskytujúcej jej úver, resp. nemusela čerpať úver.

35. V tomto konaní nebolo sporné, že žalovaný bol chorý pri vstupe do manželstva, počas manželstva a s pribúdajúcim vekom sa zdravotný stav obvykle nezlepšuje. Pri rozvode manželstva preukazoval zlý zdravotný stav a nízky príjem (rozvodový rozsudok/spis) a tie isté dôvody používa v tomto konaní. Bolo by nespravodlivé voči žalobkyňi v tomto konaní posúdiť dlhodobý známy zdravotný stav ako dôvod hodný osobitného zreteľa. Tiež účelové tvrdenie že veterinárna ambulancia je zdrojom obživy, keď podľa vyjadrenia samotného žalovaného má žalovaný nulové príjmy z činnosti veterinárneho lekára.

36. Poskytnutých 20 rokov /20.10.2000 odkedy odišla odporkyňa zo spoločnej domácnosti/ na riešenie vlastníctva (BSM alebo podielového) je dostatočný čas. To, že žalovaný zvolil taktiku vyčkávanie je zrejme z jeho doterajšieho konania a s nehnuteľnosťou resp. so svojim spoluvlastníckym podielom manipuluje podľa situácie a vypočítavo, bez ohľadu poškodzovania práv druhého spoluvlastníka. Svedčia o tom prevody spoluvlastníckeho podielu na sestry ako je uvedené v žalobe.

37. Ak by odvolací súd uznal dôvody uvádzané žalovaným ako dôvody hodné osobitného zreteľa bolo by to v rozpore s dobrými mravmi a nespravodlivé. Žalobkyňa od rozchodu so žalovaným musela vynaložiť maximálne úsilie na začatie od nuly a to zabezpečenie svojho príjmu, bývania a všestrannej starostlivosti o maloletú. Bez ohľadu na svoj vek (obdobný žalovanému) a zdravotný stav (obdobný žalovanému) žalobkyňa vyvíja maximálnu snahu na dosiahnutie príjmu a bolo by nespravodlivé ak by odvolací súd hodnotil usilovne pracujúceho človeka s nadobudnutým vlastníctvom k nehnuteľnostiam ako nepriaznivý následok - nezrušenie podielového spoluvlastníctva.

38. Z písomných a ústnych vyjadrení žalovaného vyplynulo, že žalovaný sa nemieni vzdať spoluvlastníctva k nehnuteľnosti, dokonca sa cíti ako výlučný vlastník, nehnuteľnosť chce jednoznačne užívať ale spoluvlastníkovi nemieni poskytnúť náhradu za spoluvlastnícky podiel. Podľa predložených rozsudkov OS Trnava 16C 26/2012 v spojitosti s rozsudkom KS Trnava 24Co 233/2016 nemá žalobkyňa nárok na osov (nájom) za spoluvlastnícky podiel. Bolo by nespravodlivé, keby odvolací súd násilím (zamietnutím žaloby) nútil žalobkyňu proti jej vôli zotrvať v podielovom spoluvlastníctve.

39. Z dôvodov vyššie uvedených žalobkyňa uzatvára, že žalovaný nedôvodne súdu prvej inštancie vytýka - nesprávny procesný postup ktorým by znemožnil žalovanému uskutočňovať jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, nevykonanie navrhnutých dôkazov potrebných na zistenie rozhodných skutočností, - nesprávne skutkové zistenia na základe vykonaných dôkazov a - nesprávne právne posúdenie. Navrhuje rozsudok potvrdiť a priznať jej trov odvolacieho konania.

40. K doplnenému odvolaniu sa žalobkyňa vyjadrila tak, že žalovaný v doplnenom odvolaní poukazuje opakovane na svoj zlý zdravotný stav, ktorý považuje za dôvod hodný osobitného zreteľa a v dôsledku neho nezrušenie podielového spoluvlastníctva. Žalovaný si vo svojich vyjadreniach protirečí a preto považuje jeho tvrdenia za účelové. Na jednej strane žalovaný poukazuje na zlý zdravotný stav ako dôvod hodný osobitného zreteľa a na druhej strane poukazuje na výkon praxe veterinárneho lekára ako dôvod na bývanie v nehnuteľnosti. Pritom výkon veterinárnej činnosti je zaradený do skupiny 41 najrizikovejších povolání podľa zákona č. 124/2006 Z. z. Z uvedeného analogicky vyplýva, že zdravotný stav žalovaného nemôže byť tak vážny, keď mu umožňuje vykonávať jedno z najrizikovejších zamestnaní.

41. Na jednej strane žalovaný tvrdí, že musí bývať v nehnuteľnosti, lebo v nej má veterinárnu ordináciu a z nej príjem na život a na druhej strane jeho daňové priznania vykazujú základ dane O. Z uvedeného vyplýva, že jeho príjem je iný ako vyказuje v daňovom priznaní.

42. Žalobkyňa súhlasila, aby nehnuteľnosť bola prikázaná žalovanému, a to aj napriek tomu, že čerpala úver na vyplatenie žalovaného za účelom, ak by jej bola prikázaná nehnuteľnosť. Okolnosti uvádzané žalovaným nie sú takej intenzity, aby prevyšovali záujem žalobkyne na zániku spoluvlastníctva a donútili by ju v rozpore so zákonom aj naďalej zotrvať v podielovom spoluvlastníctve, čím by sa jednalo o pokus zneužitia ust. § 142 ods.2 Obč. zákonníka.

43. Žalobkyňa poukazuje v konaní na život žalovaného, ktorý nejavil záujem postarať sa o svoju osobu, tiež mal právo podať návrh na vysporiadanie BSM, na vysporiadanie podielového spoluvlastníctva, neurobil tak a žalobkyňa poukazovala, ako sa počas podielového spoluvlastníctva snažila nájsť riešenie a vyjsť v ústrety požiadavkám žalovaného, a opakovane zasielala návrhy na vysporiadanie, keďže žalovaný prejavil vôľu v dome bývať a podnikat'.

44. V tomto konkrétnom prípade zdravotný stav nemôže byť dôvodom hodným osobitného zreteľa. Žalobkyňa poukázala na svoj zlý zdravotný stav a uvádza len niekoľko závažných ochorení, ktorými žalobkyňa trpí už 20 rokov : bronchiálna astma stredne ťažká perzistujúca, artériová hypertenzia EHS/SHC 1.st, sinusová tachykardia parox, chronické bolesti na podklade degeneratívnych zmien chrbtice protrúzia diskov L/4-S/1, C5/C6 discopathia, migrenózna cefalea, atopická alergia, a ďalšie ochorenia. Za posledných 9 rokov absolvovala žalobkyňa 4 operácie v nemocniciach: 1 x Sportclinic s.r.o., Černyševského 14, Bratislava, 2x Nemocnica s poliklinikou Bratislava, Ružinovská 4810/6, Bratislava a Národný onkologický ústav, Klenová 3019/1 3 - Nové Mesto. Aj napriek zlému zdravotnému stavu vyvíja maximálne úsilie, aby vyriešila stav právnej neistoty a usporiadala nedoriešené 16 ročné spoluvlastníctvo nehnuteľnosti. Žalobkyňa opakovane navrhuje rozsudok potvrdiť a priznať jej trovy odvolacieho konania.

45. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku), stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 Civilného sporového poriadku), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 Civilného sporového poriadku), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 363 Civilného sporového poriadku) a že odvolateľ v odvolaní použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1) Civilného sporového poriadku), preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v medziach daných rozsahom (§ 379 Civilného sporového poriadku) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku), súc pritom viazaný skutkovým stavom, ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 Civilného sporového poriadku), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné, v dôsledku čoho je nevyhnutné napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

46. Predmetom konania je požiadavka žalobkyne na zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva. Súd prvej inštancie rozhodol tak, že podielové spoluvlastníctvo zrušil a nehnuteľnosti prikázal žalovanému s povinnosťou zaplatiť žalobkyne náhradu za spoluvlastnícky podiel sumu 57.500 Eur. Vzhľadom na rozsah a dôvody odvolania žalovaného je predmetom odvolacieho konania preskúmanie správnosti postupu a rozsudku súdu prvej inštancie.

47. Odvolateľ namietal, že tu sú dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré nie je možné zrušiť podielové spoluvlastníctvo, v ďalšom poukazoval na tú skutočnosť, že nemá dostatok finančných prostriedkov na vyplatenie žalovanej, namietal aj obsah zápisnice z pojednávania, z ktorej odpoveď žalovaného na pojednávaní súd poňal i do svojho rozhodnutia.

48. Pokiaľ ide o otázku existencie podielového spoluvlastníctva, v tomto smere odvolací súd odkazuje na rozhodnutie súdu prvej inštancie. Je nepochybné a nesporné, že vlastnícke právo k predmetnej nehnuteľnosti nadobudli strany konania počas trvania manželstva s tým, že v zmysle kúpno predajnej zmluvy zo dňa 24.02.1994 (č. I. 145) nadobudli kupujúci manželia predmetné nehnuteľnosti do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, keď v článku III zmluvy zrozumiteľne a určito vyhlásili spolu s predávajúcim, že ich úmyslom je kúpa a predaj nehnuteľností do bezpodielového spoluvlastníctva kupujúcich, a na znak slobodnej a vážnej vôle obaja kupujúci riadne zmluvu podpísali. Súd dospel

k právnenému záveru, že kupujúci nadobudli predmetné nehnuteľnosti za trvania manželstva do bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Mal za nesporné, že po zániku manželstva strán sporu rozvodom právoplatne dňa 12.07.2004 začala bývalým manželom plynúť trojročná prekluzívna lehota na vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva dohodou alebo na podanie návrhu na vyporiadanie na súd. Po jej márnom uplynutí platí, že pokiaľ ide o hnutelné veci, sa manželia vyporiadali podľa stavu, v akom každý z nich veci z bezpodielového spoluvlastníctva výlučne ako vlastník užíva pre potrebu svoju, svojej rodiny a domácnosti a o ostatných hnutelných veciach a nehnuteľných veciach platí, že sú v podielovom spoluvlastníctve a že podiely oboch spoluvlastníkov sú rovnaké (§ 149 ods. 4 Občianskeho zákonníka). Strany sporu dohodu o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva neuzavreli, návrh na vyporiadanie na súd nepodali a márnym uplynutím hmotnoprávnej lehoty nastúpila nevyvrátiteľná právna domnienka, že predmetné nehnuteľnosti sú v podielovom spoluvlastníctve bývalých manželov.

49. K uvedenému odvolací súd dodáva, že k rovnakému záveru, a to o existencii podielového spoluvlastníctva spornej nehnuteľnosti dospeli i konajúce súdy vo veci zaplatenia 12.480 Eur s príslušenstvom v konaní vedenom pred Okresným súdom Trnava pod sp. zn. 16 C/26/2012 v spojení s rozsudkom KS Trnava sp. zn. 24 Co 223/2016.

50. Z povahy podielového spoluvlastníctva ako spoločenstva vlastníckych práv založeného na zásade dobrovoľnosti vyplýva, že ak nedôjde k dohode, ktorýkoľvek spoluvlastník môže kedykoľvek požiadať súd o zrušenie spoluvlastníctva a jeho vyporiadanie. Toto právo vyplýva zo zásady, že nikto nemôže byť spravodlivo nútený k tomu, aby zotrval v spoluvlastníckom vzťahu, ak mu to z akýchkoľvek dôvodov nevyhovuje. Z pravidla kladného rozhodnutia súdu však existuje výnimka obsiahnutá v citovanom ustanovení § 142 ods. 2 Obč. zákonníka. Ak totiž nie je dobre možné, aby súd spoluvlastníctvo zrušil a vyporiadal reálnym rozdelením veci podľa rozsahu spoluvlastníckych podielov (ku ktorému záveru prišiel i súd prvej inštancie), môže z dôvodov hodných osobitného zreteľa návrh na zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva zamietnuť, a to aj v prípade, kedy je možné, aby vec bola prikázaná za náhradu jedenému alebo niekoľkým spoluvlastníkom, alebo kedy je možné, aby vec bola predaná a výtazok predaja bol rozdelený podľa veľkosti podielov. Pritom dôvod hodný osobitného zreteľa posudzuje vždy konkrétne, najmä vzhľadom na subjektívne podmienky žalobcu alebo žalovaného, či oboch z nich, ako aj na existujúce objektívne okolnosti. Ustanovenie § 142 ods. 2 Občianskeho zákonníka patrí k právnym normám s relatívne neurčitou (abstraktnou) hypotézou (dôvody osobitného zreteľa), t.j. k právnym normám, ktorých hypotéza nie je určená priamo právnym predpisom, ale ktoré ponechávajú súdu, aby podľa svojho uváženia v každom jednotlivom prípade vymedzil sám hypotézu právnej normy zo širokého, dopredu neobmedzeného okruhu okolností. V každom prípade musí ísť o okolnosti, ktorých záujem prevažuje nad záujmom (právom) spoluvlastníka nebyť v spoluvlastníckom vzťahu s iným subjektom. Podľa judikatúry (napr. R 100/1999) dôvodmi hodnými osobitného zreteľa, pre ktoré súd nezruší a nevyporiada podielové spoluvlastníctvo podľa § 142 ods. 2 Obč. zákonníka, sú okolnosti prevažne subjektívneho charakteru na strane všetkých spoluvlastníkov (zdravotný stav, vek a sociálna situácia, stav odkázanosti na bývanie v spornej nehnuteľnosti, nedostatok možnosti uspokojiť svoje bytové potreby inde, osobné väzby na nehnuteľnosť). Vo veciach, v ktorých žalovaný navrhuje zamietnutie návrhu na zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, musí súd viesť žalovaného k tomu, aby uvádzal konkrétne dôvody odôvodňujúce zamietnutie návrhu a aby preukazovali dôkazy ich existencie. (R 1/1989).

51. Pokiaľ ide o vzťah § 142 ods. 2 OZ a § 3 ods. 1 OZ podľa českej judikatúry prostredníctvom tohto ustanovenia (§ 3) nemožno v konaní znižovať výšku peňažnej náhrady (NS ČR 22 Cdo 1927/2004). Bol vyslovený názor, že dobré mravy sú v dôvodoch hodných osobitného zreteľa už zahrnuté (NS ČR 20 Cdo 2004/99). Ustanovenie § 142 ods. 2 OZ je skôr špeciálne vo vzťahu k § 3 ods. 1 OZ, ktorého použitie tak vylučuje. Teda v prípade reálneho rozdelenia veci nemožno návrh zamietnuť ani s použitím § 3 ods. 1 OZ, hoci staršia judikatúra to pripúšťala (R 1/1989). Obsah pojmu „dôvody hodné osobitného zreteľa“ vymedzuje súdna prax. Zhrnutie týchto okolností je vykonané v R 1/1989. Slovenská judikatúra vymedzila obsah tohto pojmu v rozhodnutí R 100/1999 (najmä zdravotný stav, odkázanosť na bývanie, osobné väzby na nehnuteľnosť, žalobca má v úmysle vec predať a pod.). Takýmto dôvodom môže byť aj, že dom leží v pásme asanácie, ale aj prípady šikanózných žalôb.

52. Nesporné v danom prípade je tá skutočnosť, že predmetná nehnuteľnosť nie je deliteľná, preto v tomto prípade nemožno zrušené spoluvlastníctvo vyporiadať rozdelením. Žalovaný ako dôvody hodné osobitného zreteľa pred súdom prvej inštancie uvádzal vyšší vek, nepriaznivú sociálnu situáciu,

odkázanosť na bývanie v nehnuteľnosti a na užívanie danej nehnuteľnosti za účelom prevádzkovania veterinárneho ošetrovania, ktoré zabezpečuje jeho obživu a tiež osobné väzby k danej nehnuteľnosti.

53. Žalobkyňa namietala tú skutočnosť, že zlý zdravotný stav si žalovaný zapríčinil sám, keď ešte počas manželstva požíval alkoholické nápoje a tiež fajčil, napriek svojmu nepriaznivému zdravotnému stavu. V nehnuteľnosti žil od svojich 37 rokov, zhruba 25 rokov, teda nie je pravdivým jeho tvrdenie, že tu prežil podstatnú časť svojho života a pokiaľ ide o prevádzkovanie veterinárnej ambulancie, uvedené je v rozpore s daňovými priznaniami, kde má nulové príjmy. Ich manželstvo bolo rozvedené ešte 12.07.2004. Uviedla tiež, že od rozchodu so žalovaným (rok 2000) musela vynaložiť maximálne úsilie na začatie od nuly a to zabezpečenie svojho príjmu, bývania a všestrannej starostlivosti o maloletú. Bez ohľadu na svoj vek (obdobný žalovanému) a zdravotný stav (obdobný žalovanému) žalobkyňa vyvíja maximálnu snahu na dosiahnutie príjmu a bolo by nespravodlivé ak by odvolací súd hodnotil usilovne pracujúceho človeka s nadobudnutým vlastníctvom k nehnuteľnostiam ako nepriaznivý následok - nezrušenie podielového spoluvlastníctva.

54. Súd prvej inštancie správne ustálil aj tú skutočnosť, že v danom prípade tu nie sú dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré nie je možné zrušiť a vyporiadať podielové spoluvlastníctvo, na ktoré odvolací súd taktiež odkazuje. Z vyššie uvedených tvrdení žalovaného je nesporné, že jeho zdravotný stav nie je dobrý. Z lekárskejších správ ním predložených vyplýva jeho nepriaznivý zdravotný stav minimálne od roku 2008, pričom podľa tvrdenia žalobkyne mal zdravotné problémy - väčšinu z nich (vysoký tlak, cukrovka) už v čase manželstva medzi nimi, keď už v tom čase, mal obmedziť alkohol a cigarety. Uvedené tvrdenie podporuje i výpoveď dcéry oboch účastníkov Q. E., ktorá v konaní vedenom pod sp. zn. 16C/26/2012 sama uviedla, že ešte v čase spolužitia žalobkyne a žalovaného, žalovaný dosť požíval alkohol. Argumentácia žalovaného, ktorý uviedol, že je irelevantné aké sú dôvody jeho zdravotného stavu neobstojí, pokiaľ sa sám pričinil o svoj nepriaznivý zdravotný stav, na ktorý sa odvoláva v súvislosti s dôvodmi hodnými osobitného dôvodu, pre ktoré nemožno zrušiť podielové spoluvlastníctvo. Súd nemohol prihliadnuť ani na ďalšie argumenty. Žalovaný je poberateľom invalidného dôchodku a pokiaľ ide o nevyhnutnosť bývania v tejto nehnuteľnosti kvôli svojej veterinárnej praxe, je v rozpore s jeho tvrdením, že prevádzkuje veterinárnu prax a má byť zdrojom jeho obživy, pričom zároveň tvrdí, že z nej má nulový príjem. Ani ďalšia argumentácia žalovaného nie je spôsobilá priviesť iný záver súdu. V nehnuteľnosti nebýva prevažnú časť svojho života, a pokiaľ má k uvedenej nehnuteľnosti také citové väzby, že o ňu nechce prísť, mal dostatok času dohodnúť sa so žalobkyňou o spôsobe jej vyporiadania, finančného vysporiadania a našetrovania finančných prostriedkov. Aj keď žalobkyňa predmetnú nehnuteľnosť nepotrebuje na bývanie nie je možné neprihliadnuť, že predmetnú nehnuteľnosť po konfliktach so žalovaným opustila i s ich dcérou, pričom v tom čase, sama nemala možnosť bývania vo vlastnom. Uviedla, že začínala od nuly, čo žalovaný ani nepoprel. Finančná náhrada za predmetnú nehnuteľnosť v prípade jej vyporiadania, je dostatočne veľká na to, aby si žalovaný mohol obstaráť svoje bývanie, pokiaľ sám nemá finančné prostriedky na vyplatenie žalobkyne. Zo všetkých vyššie uvedených skutočností tak odvolací súd má za to, že tu nie sú splnené podmienky pre zamietnutie návrhu na zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva.

55. Prikázanie veci ako ďalší spôsob vyporiadania zrušeného podielového spoluvlastníctva prichádza do úvahy až vtedy, ak nie je rozdelenie veci dobre možné. Súd môže rozhodnúť tak, že : 1/ vec prikáže do výlučného vlastníctva niektorého zo spoluvlastníkov, 2/ celú vec prikáže viacerým doterajším spoluvlastníkom do podielového spoluvlastníctva 3/ oddelenú časť vyporiadavanej veci prikáže do podielového spoluvlastníctva doterajších spoluvlastníkov (ÚS ČR IV. ÚS 536/05). Medzi subjektívne predpoklady prikázania spoluvlastníkovi, ktorému má byť vec prikázaná je, že s týmto postupom súhlasí a je ochotný alebo objektívne schopný (solventný) vyplatiť náhradu (NS ČR 22 Cdo 1346/2002, ÚS ČR III. ÚS 687/04). Medzi objektívne predpoklady patrí veľkosť podielu, účelné využitie veci, násilné správanie spoluvlastníka. Účelné využitie veci je vecou uváženia súdu.

56. Dôvodnou tak bola odvolacia námietka žalovaného v tom, že v prípade zrušenia podielového spoluvlastníctva nemožno prikázať nehnuteľnosť tomu z podielových spoluvlastníkov, ktorý nie je solventný, kto je nevie finančne vyplatiť druhého spoluvlastníka. Z obsahu spisu vyplýva, že žalovaný nie je solventný, poberá invalidný dôchodok. Okrem predmetnej nehnuteľnosti nemá iný majetok a nevie vyplatiť podiel druhého spoluvlastníka. Za tejto situácie potom rozhodnutie súdu prvej inštancie pokiaľ prikázal nehnuteľnosť žalovanému a zaviazal ho vyplatiť vyrovnávací podiel žalobkyňi nebolo správnym. Z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie nie je možné zistiť, akým spôsobom sa súd prvej

inštancie vysporiadal s otázkou finančnej solventnosti žalovaného. Súd prvej inštancie skúmal osobné, majetkové a zárobkové pomery žalovaného, pričom na jednej strane vychádzal z tvrdenia žalovaného a ním doložených daňových priznaní s nulovým základom dane a výšky invalidného dôchodku a zároveň z potencionálneho príjmu veterinárneho lekára zisteného z voľne dostupných informácií, z ktorého dôvodu by mal byť schopný vyplatiť žalobkyňu v lehote 30 dní právoplatnosti rozsudku. Tento záver súdu prvej inštancie však nesvedčí o jeho skutočnej schopnosti vyplatiť žalobkyni vyporiadací podiel, z ktorého dôvodu, je rozhodnutie v tejto časti nepreskúmateľné. Súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí nevysvetlil úvahy o možnosti žalovaného vyplatiť žalobkyni vyrovnancí podiel. Pokiaľ ide o ďalšie odvolacie námietky žalovaného tieto nie sú dôvodné. Pokiaľ aj boli žalovaným (jeho právnym zástupcom) namietané otázky, bolo na žalovanom akým spôsobom bude na ne odpovedať. Súd v odôvodnení rozhodnutia vychádzal z jeho výpovede, avšak napriek uvedenému sa vysporiadal i s jeho tvrdením o neexistencii podielového spoluvlastníctva.

57. V prípade, keď je rozhodnutie súdu nepreskúmateľné, jedná sa o zmätočné rozhodnutie. Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je aj právo strany na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkové otázky. Samotné rozhodnutie musí byť logickým a právnym vyústením priebehu konania, pri jeho vydaní musia byť zachované formálne a obsahové náležitosti s dôrazom na prvky vykonateľnosti, zrozumiteľnosti a určitosti jeho skutkových a právnych dôvodov vo vzťahu k výroku rozhodnutia.

58. Podľa § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

59. Odvolací súd z obsahu preskúmaného rozsudku ako aj konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že súd prvej inštancie nevyhotovil napadnutý rozsudok v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku.

60. So zreteľom na uvedené, odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil podľa § 389 ods. 1 písm. b) Civilného sporového poriadku a vec vrátil súdu prvej inštancie v zmysle § 391 ods. 1 Civilného sporového poriadku na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

61. Povinnosťou súdu prvej inštancie, súc pritom viazaný právnym názorom odvolacieho súdu podľa § 391 ods. 2 Civilného sporového poriadku, bude opätovne posúdiť žalobou uplatnený nárok vychádzajúc z výsledkov vykonaného dokazovania, pričom výsledky vykonaného dokazovania je nevyhnutné komplexne vyhodnotiť vychádzajúc zo základného princípu voľného hodnotenia dôkazov zakotveného v čl. 15 Základných princípov Civilného sporového poriadku a v ustanovení § 191 ods. 1 Civilného sporového poriadku, a to najmä so sústredením sa na sporné otázky, ako aj odvolacie argumenty odvolateľa, tieto posúdiť z hľadiska všetkých na vec vzťahujúcich sa zákonných ustanovení a potom vo veci znova rozhodnúť. Rozhodnutie je potrebné náležite v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku odôvodniť.

62. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie znova o nároku na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie aj odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 Civilného sporového poriadku).

63. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).